

VÝZNAM A DOSTUPNOST ODLEHČOVACÍCH SLUŽEB POHLEDEM PEČUJÍCÍCH O DĚTI S POSTIŽENÍM

Vybraná data z výzkumu
pro Moravskoslezský kraj

Péče bez překážek, z. s.
Praha 2019

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

3000

příjemců příspěvku na péči
ve věku 0-17 let
(data za prosinec 2017)

9

registrovaných odlehčovacích služeb
pro děti do 17 let
(plus 2 bez omezení věku)

Struktura získaných dat:

- 68 pečujících
- 3 z nich pečují o další postižené dítě/děti
- průměrný věk pečujících je 39 let
- průměrný věk dětí s postižením je 9 let

Rodinná situace	Relativní četnost
O dítě s postižením pečuji spolu se svým manželem/manželkou (druhem/družkou)	75 %
Mám i další zdravé dítě/děti.	63 %
S péčí o dítě s postižením mi pomáhají moji rodiče nebo jiní rodinní příslušníci.	21 %
O dítě s postižením pečuji sám/sama.	19 %
Pečuji i o další dítě/děti s postižením.	4 %

Kterou z následujících forem odlehčovacích služeb jste někdy využili?	Relativní četnost
nemám zkušenost s odlehčovacími službami	68 %
ambulantní (denní pobyt v zařízení bez přespání)	20 %
terénní (v domácím prostředí)	15 %
pobytovou (pobyt s přespáním)	4 %

Kdo je poskytovatelem odlehčovací služby, kterou s Vaším dítětem využíváte? Uvedte prosím název zařízení anebo jméno organizace, u kterého služby využíváte nejčastěji.

Pobyt přes Ranou péči MATANA	2x
Stacionář	2x
Centrum pro rodinu a sociální péči	2x
Dětský rehabilitační stacionář v Hlučíně	1x
Dětský rehabilitační stacionář při MN Ostrava	1x
RaD Havířov	1x

ITY sz	1x
Stredisko pro ranou peci Ostrava	1x
Denní Stacionář Třinec	1x
dětský Hospic Ondrášek Ostrava	1x
Rána péče, oční klinika	1x
Nový jičín	1x
Denní stacionář Paprsek	1x
OASA	1x
soukromé osoby	1x

Jak jste spokojen/a se službami tohoto poskytovatele?	Počet odpovědí	Relativní četnost
Velmi spokojen/á	10	48 %
Spíše spokojen/á	7	33 %
Ani spokojen/á ani nespokojen/á	3	14 %
Spíše nespokojen/á	1	5 %
Velmi nespokojen/á	-	-
CELKEM	21	100 %

Máte nějaké návrhy na zlepšení této služby?

„Proškolení asistence na všechny druhy kombinovaných postižení, inkontinence, zrakový hendikep atd.“

„Mohla by být služba v Bohumíně, dojíždíme.“

„Finanční a místní dostupnost, což momentálně není.“

„Měli by se chovat ke stávajícím klientům stejně jako k novým.“

„Délka služby vzhledem k věku dítěte.“

„Vždy pečovat o děti stejně dobře, jako by byly zdravé a věnovat jim lásku.“

„Jedná se jen o odlehčovací službu, která je poměrně dostupná, bohužel ale ve značně omezeném časovém rozsahu. Přechod na osobní asistenci není ale pružně možný, protože pořadník na osobního asistenta znamená čekání 1 - 2 roky.“

„Zůstat doma.“

„Měli by se chovat stejně ke stávajícím klientům stejně jako k novým.“

„Tábor pro děti s mentální retardací.“

Z jakého důvodu nevyžíváte více odlehčovacích služeb?	Relativní četnost
neznám žádnou takovou službu	30 %
chci se o dítě postarat sám/sama	27 %
služba je příliš daleko	21 %
dítě se špatně adaptuje na nové prostředí.	18 %
dítě se špatně adaptuje na nové lidi	17 %
služba je příliš drahá	15 %
neexistuje žádná taková dostupná služba	13 %
nepotřebuji takovou službu	11 %
nevyhovuje mi personál v konkrétním zařízení	-

Z jakého důvodu nevyžíváte více odlehčovacích služeb?

„Služba je velmi vytížená, dlouhá čekací doba.“

„Nejsou asistenti.“

„Domluva s zařízením je velmi složitá.“

„Dlouhé čekací lhůty.“

„Škola je od půl 7 do 16 hod, já jsem v práci a potom se staráme sami.“

„Zatím nebyl důvod.“

„Dítě nerado spí v cizím prostředí.“

„Využívám širší rodinu.“

„Nedávno jsme začali využívat osobní asistenci.“

Jakou formu odlehčovacích služeb byste rádi využili v péči o Vaše dítě s postižením?	Relativní četnost
asistence v domácím prostředí	55 %
víkendový pobyt pro dítě s přespáním v zařízení	41 %
jednodenní výlet	39 %
vícedenní prázdninový pobyt s přespáním	38 %
příměstský tábor	35 %
denní stacionář	30 %
pobyt s přespáním v zařízení v délce minimálně 7 dní	13 %

	Jak často byste využívali tyto odlehčovací služby?				
	Několikrát týdně	Jednou týdně	Jednou až dvakrát měsíčně	Méně než jednou měsíčně	Nikdy
Denní stacionář	37 %	7 %	19 %	5 %	32 %
Asistence v domácím prostředí	22 %	17 %	33 %	11 %	17 %

	Jak často byste využívali tyto odlehčovací služby?				
	Několikrát měsíčně	Jednou měsíčně	Několikrát ročně	Jednou až dvakrát ročně	Nikdy
Jednodenní výlet	35 %	26 %	21 %	16 %	18 %
Víkendový pobyt s přespáním v zařízení	7 %	25 %	32 %	30 %	18 %
Vícedenní pobyt s přespáním v zařízení	-	9 %	14 %	46 %	37 %

	Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?				
	Úplně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Vůbec nesouhlasím	Nevím
Bojím se, co bude s mým dítětem, až dosáhne dospělosti.	68 %	17 %	5 %	2 %	8 %
Uvítal/a bych více informací o odlehčovacích službách v mém okolí.	57 %	23 %	5 %	-	14 %
Při péči o své dítě s postižením bych uvítal/a více pomoci.	39 %	36 %	6 %	-	19 %
Stát se o děti s postižením stará dostatečně dobře.	-	5 %	60 %	22 %	14 %

Jakou formu pomoci byste uvítal/a v péči o své dítě s postižením?	Relativní četnost
dostupnou osobní asistenci nebo odlehčovací služby	55 %
státní podporu zaměstnávání osob pečujících o děti s postižením	45 %
dodatečnou finanční podporu	45 %
větší nabídku péče o dítě ve specializovaných zařízeních	44 %
příspěvky na zdravotnické pomůcky	34 %
možnost zapůjčení zdravotnických pomůcek:	28 %
sociálně-právní poradenství	23 %

Na co jsme se Vás zapomněli zeptat? Napadá Vás ještě něco podstatného k problematice odlehčovacích služeb? Chtěli byste něco vzkázat poskytovatelům, úředníkům na sociálních odborech či odpovědným politikům?

„Proto, aby se člověk mohl věnovat takto postiženým dětem, musí být sám silný a někde načerpat energii. Odlehčovací služby by výrazně psychicky pomohly všem pečujícím zvládat každodenní stres.“

„Aby se stát i obce více zabývali touto tematikou, aby stát více dotoval odlehčovací služby.“

„Každý z úředníků, kteří rozhodují o výši Pnp, by měli povinně každý rok splnit praxi na pracovišti, kde se vyskytují postižení lidé, aby si pokaždé uvědomili, že to není legrace pro všechny učitele, asistenty a že pro rodiče je to ještě o 50% těžší, protože většinou mají strach z budoucnosti. Je to prostě psychicky a fyzicky velmi náročné.“

„Nelíbí se mi, jak jsou omezené služby pro pojištěnce a samoplátce, od, jsou samoplátci a cizinci upřednostňováni. Že je celkem nedostupná fyzioterapie pro pracující lidi, kteří nemají až tak moc postižené dítě a nechodí tak do stacionární docházky. Nelíbí se mi styl a způsob posuzování příspěvku na péči a stupně postižení, kdy jedno dítě se stejnou diagnózou ale lehčí formou dostane vyšší stupeň než druhé dítě.“

„Vzkaz pro úředníky:, zapomínáte na maminky postižených dětí. Na to, že tyto ženy marně získávají zaměstnání (mimo velkých měst jako je Praha, Ostrava, Brno atd), jelikož často nedokáží pracovat na plný úvazek, tak jak to chtějí firmy a zaměstnavatelé. Stát na tyto ženy starající se o postižené děti zapomíná. Nejde žít pouze z dávek, které naše děti od státu dostávají. To je největší problém této doby. Maminky často musejí zůstat doma a brát podporu v nezaměstnanosti vyžít z toho mála, co dostanou. Jelikož tento systém neumožňuje matkám pracovat pouze na zkrácené úvazky. Žiji v Moravskoslezském kraji - kousek od hranic a věřte mi, že kromě Ostravy, zde marně seženete práci na zkrácené úvazek. Na zkrácené úvazek jsou zde nabídky pouze pro uklízečky. Děkuji za přečtení.“

„Pro matku pečující o dítě s postižením je skutečně problém se vrátit do pracovního procesu. Speciálních zařízení není mnoho, pro řadu rodin tak není provozně možné je vzhledem k dostupnosti využívat. Osobní asistence je také problematická - velmi dlouhé čekací lhůty, pracovníků je málo a jsou špatně placeni. Matky musí často tedy zůstat s dětmi doma, navštěvovat různé odborné lékaře, jezdit s dětmi do lázní, při každém banálním infektu je nechat doma atd. Je na dobré vůli zaměstnavatele, zda jim nějak vyjde vstříc. Bylo by zajímavé těmto rodičům nějak pomoci, motivovat zaměstnavatele k tomu, aby je zaměstnali a upravili jim podmínky.“

„Mám těžce nemocného syna, jediné dítě. I přes péči o něj chodíme oba s manželem do práce a pracujeme na plný úvazek, což je občas dost náročné a z toho důvodu nedosáhneme na různé dávky-to by se mělo změnit. Máš postižené dítě=dostaneš příspěvek (některé osoby totiž nenutí pak chodit do zaměstnání, přestože by mohli, naopak nechodí, protože by vezmou dávky-příspěvek na bydlení, v hmotné nouzi, rodičovský a dokonce na zvl. pomůcku/auto).“

„Kompenzační pomůcky (rehabilitační kočárek, autosedačka) jsou díky volnému trhu byznys se zdravím.“

„Finanční pomoc a zátěž spadá zejména na dobu rodičovské dovolené. Spousta odborníků se shoduje, že mnohé pomůcky by měly být hrazeny ze zdravotní pojišťovny, což se neděje a jejich dostupnost zajišťují nadace a pod. Hodnocení příspěvku na péči je formalita, která jen zaměstnává úředníky - co dítě zvládá je v pořádku, co nezvládá, je věkem?! Sami úředníci mnohdy navádějí ke "lhaní", zveličování obtíží a pod.“

„Ráda bych vzkázala, že je směšné, když posudkoví lékaři určují stupně závislost. Ani dané dítě neviděli a ani třeba nejsou z oboru, jako třeba alergolog určuje stupeň dítěti s Dmo.“

„Věřím že tento dotazník poukázal na většinu problémů, které se možná v některých rodinách vyřeší s vaší pomocí.“

„Nutnost poskytovat služby zdravotníků, zajistit dostatek ergoterapeutů a kvalifikovaných logopedů. Zajistit dostupnost (a to i finanční) odlehčovacích služeb. Podpořit a vzdělávat rodiče.“

„Zlepšit finanční podporu dětem s postižením + vyšší podpora rodičovské dovolené. Levnější kompenzační pomůcky pro děti či dospělé a veškerý zdravotnický materiál potřebný pro jedince s postižením.“

„Chybí mi něco pro starší děti s postižením, dospělé. Teď je dcera ve škole, ale co bude s ní po škole? Pracovat nebude moct.“

„Asi je ta starost o děti hodně individuální, řekla bych, že to nejde úplně takhle zaškatulkovat.“

„Děkuji za zájem.“